

El sector de la fisioteràpia ha viscut un boom en els últims anys, i l'augment de pacients amb dolors físics ha comportat llistes d'espera de més de tres mesos en el servei de Rehabilitació de la sanitat pública. Aquesta situació ha enfortit el sector privat, on els professionals poden donar un tracte més ràpid i personalitzat.

SANITAT COL·LECTIUS

Fisioteràpia en auge amb demores en la sanitat pública i més oferta privada

Hi ha pacients que esperen més de tres mesos per accedir al servei de rehabilitació

MARC CARBONELL

LLEIDA | Prevenir i tractar patologies físiques de tot tipus amb exercicis terapèutics per millorar la mobilitat és el treball dels fisioterapeutes, "una professió molt jove encara molt desconeguda", segons el degà del Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya, Ramon Aiguadé. Explica que "tenim molts pacients de la tercera edat", però assegura que la professió està creixent molt i "també dona cobertura a molts esportistes joves". El sector ha viscut un boom en els últims anys, segons el director clínic del servei de Rehabilitació de Lleida, Luis Mambroña, que celebra que "ara les persones es preocupen més per la salut".

Fa quinze anys hi havia 8.730 fisioterapeutes col·legiats (és obligatori per exercir). La xifra ha augmentat un 30% des del 2009 fins als 12.537 actuals, dels quals 707 exerceixen a Lleida. Fa cinc anys, el Col·legi

CENTRES PRIVATS

Fa cinc anys hi havia 38 centres a la província. Dos anys després ja eren 51, i el 2022 van arribar a ser 59

tenia censats 38 centres amb autorització sanitària a la província. Dos anys després ja eren 51, i el 2022 van arribar a ser 59. Només a Lleida ciutat actualment hi ha més de vint centres privats de fisioteràpia.

La principal via d'accés a l'ofici es troba en el sector privat, segons Aiguadé, que creu que la presència de fisioterapeutes al públic "continua sent molt minoritària" i que "no cobreix totes les patologies", com les incontinències per la debilitació del sòl pelvià o els problemes d'equilibri. Afegeix que "la majoria de sessions són en grup i el nombre de pacients pot ser molt alt, de fins a deu alhora, la qual cosa dona un temps insuficient d'entre deu i quinze minuts d'atenció personalitzada per sessió".

La responsable de fisioteràpia de l'Atenció Primària de Lleida, Marta Ribes, defensa el treball en grup "per poder veure molts més pacients" i afavorir que creïn vincles entre ells "perquè s'activin i empoderin". No obstant, assegura que

DADES			
707	21	105	95
COL·LEGIATS A LLEIDA	FISIOTERAPEUTES	PROFESSIONALS	PLACES A LA UDL
Són el 5,6% dels 12.537 que hi ha a tot Catalunya. En conjunt, són un 30% més que els 8.730 que hi havia fa quinze anys.	Donen servei a tots els CAP del pla des que es van incorporar l'any passat. Als centres de la ciutat n'hi ha com a mínim un de fix.	Formen el servei públic de rehabilitació. Hi ha 80 fisioterapeutes, sis metges, cinc terapeutes, sis logopedes i vuit administratius.	De les quals 20 són de la doble titulació amb Nutrició que s'imparteix al campus d'Igualada de la Universitat de Lleida (UdL).

Un pacient rebent una sessió de fisioteràpia al CAP Onze de Setembre.

l'equip de 21 fisioterapeutes que l'any passat es va incorporar als CAP del pla "tracta individualment tots els pacients que ho necessiten" (vegeu la pàgina 5).

Tractar els pacients en grup ajuda a reduir les llistes d'espera, que Ribes assegura que no són gaire extenses a la Primària. Per la seua part, Mambroña adverteix que a rehabilitació poden ser de més de tres mesos per als pacients intermedis, que no són urgents, però necessiten la valoració d'un facultatiu. "Falten metges", indica, alhora que lamenta que algunes persones es veuen forçades a acudir

a una clínica privada quan han d'esperar diverses setmanes per accedir al servei públic.

Encara que el preu per una sessió en una clínica "varia molt segons el lloc", Aiguadé precisa que "a Lleida sol ser d'entre 35 i 50 euros, i se solen concertar una o dos cites setmanals". Així

PREUS

El preu mitjà a Lleida per una sessió d'una hora en un centre privat sol ser d'entre 35 i 50 euros

doncs, tractar una lesió que necessiti sessions constants durant un mes pot costar més de 300 euros. "Els negocis del sector funcionen, però afavoreixen els desajustos socials", valora Aiguadé. "Els sectors públic i privat coexisteixen i té sentit que sigui així", incideix per la seua part Mambroña.

Especialització

La gran diversitat de patologies i perfils d'usuaris ha comportat una especialització dels professionals. "El reconeixement de les especialitats és una reclamació històrica, som

una de les poques professions sanitàries que no tenim especialització", diu Aiguadé. El Col·legi defensa que es porti a terme via residència, com els Metges Interns Residents (MIR). La primera que ha sol·licitat en converses amb el departament de Salut i el ministeri de Sanitat és la fisioteràpia respiratòria, i també insta a poder especialitzar-se amb tots els reconeixements en disciplines com en Neurologia, "que és molt cara", afegeix Aiguadé, o Pediatria. "Ningú no té cap dubte que estem parlant de diferents problemes", conclou.

AMADO FORROLLA

Els 21 fisioterapeutes que es van incorporar l'any passat a l'Atenció Primària de Lleida cobreixen els tractaments que es necessiten en tots els CAP del pla. Cada ambulatori de la ciutat de Lleida en té almenys un.

La UdL ofereix 25 places per al grau de Fisioteràpia, 25 per al doble grau amb Infermeria, 25 per a la doble titulació amb CAFE. N'ofereix unes altres 20 per al doble grau amb Nutrició, que s'imparteix al campus d'Igualada.

Exercicis de rehabilitació a la piscina que hi ha al CAP Onze de Setembre de Lleida.

Salut aposta per exercicis grupals per "crear vincles i empoderar"

El servei de Rehabilitació completa 7.500 tractaments a l'any en ambulatoris i 1.600 a domicili || Coordinats amb els 21 fisioterapeutes dels CAP del pla

[LLEIDA] El departament de Salut va desplegar el 2023 un programa a l'Atenció Primària que va incorporar 21 fisioterapeutes al pla "que cobreixen totes les àrees bàsiques de salut de la regió", afirma la responsable de fisioteràpia de l'Atenció Primària de Lleida, Marta Ribes. N'hi ha com a mínim un de fix en cada CAP de la ciutat i estan "completament coordinats" amb el servei de Rehabilitació, format per 105 professionals que tracten els pacients al gimnàs del CAP Onze de Setembre de Lleida, així com als hospitals i a domicili quan els usuaris tenen problemes de mobilitat. "Tractem dolors d'alta prevalença i poca complexitat com lumbàlgies, artrosi o problemes de la columna", assenyalava el director clínic del servei de Rehabilitació de Lleida, Luis Mambro. "Fins a l'any passat ens encarregàvem de tota la rehabilitació pública perquè no hi havia més fisioterapeutes, i ara treballem conjuntament amb els dels CAP", afegeix.

L'Atenció Primària tracta individualment tots els pacients

Una fisioterapeuta de l'Atenció Primària durant una sessió amb diversos pacients.

que ho necessiten, assegura Ribes, però aposta pel treball en grups "homogenis i molt reduïts", de com màxim deu persones que tenen la mateixa patologia, "perquè comparteixin les seues experiències, creïn vincles i empoderin".

L'Atenció Primària s'encarrega sobretot de les patologies cròniques i atén la població fràgil per envelliment.

El servei de Rehabilitació completa uns 7.500 tractaments a l'any als ambulatoris i uns 1.600 a domicili. Mambro

explica que durant la pandèmia hi va haver "alguns casos desatès" de baixa complexitat, ja que la capacitat del gimnàs de l'Onze de Setembre es va limitar a unes cent persones per dia, quan solia atendre'n entre 400 i 600 diàriament.

La UdL, clau en l'arribada de més fisioterapeutes a les zones rurals

■ L'inici del 2010 dels estudis de Fisioteràpia a la Universitat de Lleida (UdL) va ser "el motor de canvi per incentivar la formació al territori i ha facilitat la presència de professionals en llocs rurals de difícil cobertura". Així ho valora Ramon Aiguadé, que també és vicedegà de la facultat d'Infermeria i Fisioteràpia de la UdL. "Els fisioterapeutes reben estudiants que els obliguen a estar al dia, fan preguntes i s'impliquen, la qual cosa millora la qualitat en la professió", assegura.

Aiguadé assenyalava que Lleida rep molts estudiants d'Aragó que solen anar-se'n quan finalitzen els estudis. Gairebé dos terços (47 de 75) dels estudiants de nou accés de la UdL en els graus de Fisioteràpia i les seues dobles titulacions que s'imparteixen a Lleida ciutat -Infermeria i Ciències de l'Activitat Física i l'Esport (CAFE)- són de fora de Catalunya.

"La percepció dels estudiants sobre el seu futur laboral ha canviat amb el temps, el sector públic ha anat creixent a poc a poc", explica Aiguadé. "Els que estudien el doble grau amb CAFE se solen decantar pel sector privat, i els d'Infermeria solen acabar al públic", afegeix Aiguadé.

"Les mascaretes han causat dolor a la mandíbula a moltes persones"

■ "Hem vist moltes persones amb dolor a la mandíbula des que es van començar a utilitzar massivament les mascaretes pel coronavirus", assegura el fisioterapeuta Ricard Badia, que detalla que generen un estímul que provoca un moviment inconscient dels llavis que acaba causant un dolor mandibular. Així mateix, "la societat està cada vegada més estressada i tendim molt a prémer la boca, per la qual cosa els músculs mastegadors es carreguen", subratlla.